

ITSASORA

Ganix Iratzeder

Jendeak

gizon

BARTOLO
GANIXON marinel zaharra
PETTE marinel pertsularia
EXTEBE
berze 3 marinel
ELHAKARI BAT (déclamateur)
Ostalera
kantari batzu, bizpa hirur laur

andere

MARITXU
4 sare egile (bi kantari barne)
herremta bat
ostaleraren alaba
amatto bat kantaria
BARTOLOREN AMA
sare egilek egiten ahal dute ostaleraren alaba, amatto kantaria Bartoloren

Ama

Tokia

Itsasoa agert bat, eskunean marinel etxe bat, uraren eta bidearen artean, hedagi bat, hedagiaren gainean arrainzako sareak, ezkerrean, etxe baten gibel aldea leihoa bat hetsia

hastapenean

laur edo bortz marinelek kurriztan dute tokia, bizkarrean zare bat besoetan.

Bartolo sartzen da:

Egun on berandu zoazte egun
marinel batek
hurbildu baitzaiku arraina
Bar
denbora ederra duzue segurik
marinel berak
bha, ederregi naski
berze marinal batek
bon, bon, goazen bethi esperantzan
eta jalgitzen direlarik
kantatzen dute GOIZEAN GOIZIK
entzuten da kantua urruntzen
gaten da marinel gaixoa
esperantza badauka bihotza bethea
kanta dezagun beraz alegerantzian
gero ethorriko baita ilhuna nabarrean (ber)

kantariak johan direlarik

*bartolo doa hedagiaren ondorat
eta itsasoari behatzen du.*

*kantua akhabatu eta
boz batek dio*

Itsasoa

zuri behatu gabe nola egon naite
zure boz latzarekin othoi mintza zaite
erredazu zertako zaitudan hain maite

Itsasoa

zertako bada pizten dautazu bihotza
ez othe zare zu maiz hiltzaile bat belza
hezurrak itsapean ez othe dabilta

Itsasoa

zertako erradazu nauzu billuratzen
hil harrier behatuz nigarrez naiz aitzen
begiak xoraturik zaizkitzut landatzen

Itsasoa

zertako ur ondoan naiz ardura jarri
gau alderat behatuz tirainen dantzeri
zertako harroketan niz kantuz maiz ari

Itsasoa

zertako zuri beha nago xoraturik
amaren besoetan zu ezaguturik
horrek ez du ematen holako billurik

Itsasoa

zerk du ba zure baithan xoratzen gogo
zabal zabala zare muga gabekoa
gogoratzen dautazu gure Jaun Goikoa

*Maritxu heldu da orai ezker aldetik
pitxar bat eskuan*

agur, ez zare gaur itsasorat gaki?

Itzultzen da Bartolo eta irriz kantuz hasten:

Bar: Maritxu norat zoaz eder galantori

Mar: Ithurriat Bartolo nai badezu ethorri

Bar: Ithurrian zer dago?

Mar: arnotxo xuria

Biek: biek edanen dugu nai dezun guzia

Bartolo irriz

ai zer bi garen gu

Maritxu

bat izan behar ginukenak

Bar

Bai Maritxu gaur ez bada etzi banoa itsasora itsasoz itsaso

Mar

ez balinba

Bar

Hortako nago gaur hemen, nahi dut azkenean nere ametsa gozatu eta luze urrun itsas
bururaino ibili

Mar

Ibili eta itho

Bar
beharba, baino zorionean bizirik
eskuin aldetik elgarrekin doatzilarik

Mar
Bihotz gabea
*eskuin aldetik helzen da sare egile bat,
gero berze biga edo hirur edo laur;
bakotxa bere kadira tikiarekin
harzen dituzte sareak hedatuak
et lanean hasten*

lehen sare egilea ethortzean eta lanean hastean
Ikusi dituzte jaun errientari bezala kantu egiten ahalko zaiote
bigarren sare egileak
zuk errazu

lehen sare egilea hasten da kantuz sarea hartzearekin

Donibane ziburuk erdi erdian zubia
jaun errientak egiten omen du haren gainean guardia
ean ez ikusiren duen Katalin begi zuria

3° sare
bainan ez dut uste hau egonen zaion luze guardian
4° sare

etzi doa
2° sa
zer bihotz mina ahal duen
3° sa
aski du hirur kapitainek bezala untzian eremaitea
1° sa

zer ditutzu hirur kapitain horiek?
3° sa
ori,ori ez duzue egundaino aditu?
1° sa

ez, ez
3° sa kantatzen du
elhorri xuriaren azpian
anderia da lokartua
arrossa bezain gorri
diamanta bezain ederrik

*kantua hautsiz pasatzen da
arrain saltzale zahar bat*

bada, bada, omere ona
1° sa

behar ere
1° sa denez segitua kantatzen dute

Kattalin tutkutu Katalin arina
arrain saltzalea hasarre

o alferrak, goizetik kantuz...
3° sare

errazu noizkoek ditutzu arrain horiek
Arrain

Noizkoak? ausart zikhiña mokofin elaiña
kanporat doa (rideau)

atun freskoa atunatun freskoa

II

*igande aratsealde bat
ostatu aintzin bat berdailuz aphaindua
laur marinel, Bartolo barne musean ari
partida bero akhabatzerat doalarik,
ostatu barnetik entzuten dire kantuak*

... athea nori ideki
lenik aitari, gero amari,
gero anai areberi,
azken orenean segetuan
nere maite pilotari.
kantuenartetik...

Bar
hordago
Ganix
kanta
Bar
mediak
Gan
dobleak

*musa akhabatzen da,
muslariak dire: BARTOLO,
GANIXON, ESTEBE eta PETTE*

Ganixon zaharra
horra zer den gazte izaitea
Bar
zer nahuzu pinta bat arno pagatu eta kito.
Pette
ez duk ez helduden igandean pagatuko
Bar
ez, eta halako bat egiten daiat herrikoen uzteak
Gani
ez ahal zaik orai bihotsa eskastuko, alo, alo bartolo, munduko itsaso zabalenak ikusiko dituk
bazterretik bazterrarat. a, bahindaki zoin zoragarri den urruneko uretan, lerna eskuan,
bakharrik egoitea: gainean zerua urrutiraino uhainak, itsasoaren zabala.

Bar
badakit, badakit ez baitut segur gibelerat egin gogo, nere arbasoak bezala nahi dut orori
nagusituz leihor berrietarat abiatu

*Extebe boina kendurik kantatzen du...
ostatutik marinelak ethorzen direlarik
bai eta ostalera bere alaba,
entzuten dute bortan, edo leihorik.*

nahi nitzaik lau pertuz beliar emaiten hasi
nik ere itsasoa baitut maiz ikusi
ez dire bazterretan guziak itsusi
halere itsasoa duk orori nagusi
esku zartak

Gani

emak hor Extebe

ostalerak leihorik

hiri Pette eraok errpostu

*Pette basoa klikarutik,
xutitzen eta buru has hasten*

lagun ederki dituk bertsuak egiten
banan portu alderat hauzenean jiten
ez othe duk itsaso hits hori ahantzan
eta gora dagon mendia miresten

lehen pertsuen ondotik bezala, irr, esku zarta,
ederki hori, zer gizona,
etc...

Extebe

Huna adixkidia oraino lau pertsu
ez baitiot gauzati nehoiz eman kasu
laborari gehienak dituk doi bat pisu
eskualdun marinela duk aldiz dena su

Pette

nahiz holatsu delà behar den aitortu
eskuaraz ez ginian eginen gaur kantu
hik ez maite mendiak lehen ez balitu
zazpi eskual herriak garbi begiratu

Extebe

atheraldi ederra Pette eman duk hor,
mendiak dio egin etsaieri gogor
bainan eskual herriak duen fama aithor
aspaldian diola itsasoari zor.

*ikusleak sartzen dira ostatuan
Gani Bartoloren bizkarrean eskua*

Hoa Bartolo, hoa, ez haiz urrikituko, eta gero, eremu zabalez begiak aserik itzuliko haiz
dehatsu eta dena espantu.

Bar

Bha, uz nezazu lehenik abiatzerat.

Gani

Hoa bihotzminik gabe herriz herri ibiliz ikusiko duk eskual herriaren prezatzen itzultzean
ederrago ta maiteago baitz zaik agertuko

*Ganixon ohutitzen da berze guziak ere,
denek basoak husten dituzte
Bartolok eskuak tinkatzen ditu dener eranez*

Milesker Ganixon, ez zaitut ahantziko

Gani

nik ere ez.

Bar Pete'ri eta Exteberi

Agur lagunak, ikus arte, agur.

*Ganixon, Pette eta Extebe doatzi
Pette eta Extebe kantuz goxoki*

Nik baditut hirur taxa
batekin aski bainuke
jokolari, arno edela
lanean ez ari nahi

*orduan bozak galtzen dire urunean.
denbora berean ostaleraren alabak sartzen ditu
museko eta mahiko puskek erranez Bartolori*

Badira naski zu gan eta nigarrez aiko direnak

Bar

Zu othe? (*irri bortxazko batekin*)

neskak bernerat sartzearekin

Gaixo Maritxu.

urrunetik entzuten da amatto zahar bat

haur baten lokararazten

amatto (heldu da gero barnerat)

Itsasoa lano dago

Baionako alderano

nik zu zaitut

maitiago urak bere umiak baino

lo,lo,

ostatu borthan, Bartolok aditzen du,

amattoak berriz ere kantatze aho hetsiz

lo,lo

Bar

ai, nik ere banitu emazte eta haurrak.

Amatto

ezkont zite

Bar

ba baina, (*erakustean*) itsasoa

Ama

egia da bazoala bihar?

Bar

bai banoa

eta amattoa sartzen delarik

itsasoa xaramelatuz

Bar

banoa itsas maitiaren ganat

eta begiak zeruari buruz kantatzen du:

argizari ederra argi egi dazu

bide luze batean joan beharra nuzu

gau huntan nahi nuke maintia mintzatu

haren ganako arte argi egidazu

bela erorzen delarik kantariak emaiten dute

Ilhun nabarra

III

lehen zathiko toki bera

bela alxatzearekin kantariak emaiten dute

Jeiki jeiki etxeokak

argia da zabala (ber)

itsasotik aditzen da

zilharrezko adarra

bai eta ere ikharatzen

olandresen ibarra (ber)

kantua akhabatu eta Bartolo jalitzen da etxetik,

soineko urdinak, eskuan

oihal beltz batean bere puskek

*haren ama xaharra borthan dago
Bartolok kantatzen du*

Agur nere bihotzeko
amatto maitea
lester ethorriko naiz
kotsola zaitela
Jainkoak nahi badu
ni urez juaitia
Ama zertarako da
nigar egitea
Jainkoak nahi badu
Ni urez juaitia
Ama zertarako da
nigar egitea

amak, tixte ihardesten dio

Ama Sokorrikoak
begira zaitzala
osorik itzu ziten
gaur zaren bezala
Agur nere sermea
zoaz zure bidera
noizbeit orhoit nagola
ni zure begira

*ama sartzen da,
Bartolo egoiten iztant bat toki berean,
begiak lurrerat so, gero partitzerat doa.
Ordu berean ezkerretik aurkitzen da Maritxu*

Mar

Bagoazi

*Bartolo harritua ez dio arraposturik emaiten
Itsasoari buruz doa kantatuz
(airea Nik dabidut borthuetan ardiak)*

Oi Maritxu egon zaite
itsasoari begira
ez othe dugu bihotzean
senditzen haren billura
aitak bezala gan behar dut
nahitez itsasora.

Mar

Itsasoak ura eta
nere bihotzak nigarra
horra nun naizen eskon gabe
alargun egon beharra
Nere bihotza zureturik
baitzoazi itsasora

Bar

Iduzkia gau alderat
urtzen ari den bezala
amodio zahar hura
nigarrek joan zaitzatela
ni ahantzirik ibil zaite
zorionaren bilha

Mar

Nik bihotza eman eta
ez dezaket har gehiago
zuk ni baino atsegina
duzu naski maiteago
itzuli arte, ilhun kexu,
zure begira nago.

Bar

Oi barkatu badakizun
billura batek nerama
bihotz ona duzu baino
nere begira ez thema
kotsola zaite eta othoi
ez ahantz nere ama.

*Maritxu ezkerrerat itzulia
gordetzen ditu bere nigarrak,
Bartolok itsasoari so egiten du
kantariak enaiten dute (emeki gero ete finkiago)*

Goizeko izarra guziz argia
mantxarrik gabe ikusten da
etc...

*Bartolo kantatzen ditu kantu horren azken hitzak
kantariak segitua goxoki.
Boina jalirik besoa hedatzen du eta johan kanporat
ezkerreko aldetik Maritxuri behatuz.*

Bar

Bethiko agur, bethiko agur.

Bela erorzearekin kantariak emaiten dute

Boga boga marinela
etc...